

U skladu sa članom 176. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" br. 31/2011) i Pravilnikom o pravilima ponašanja investicionog društva prilikom pružanja usluga ("Službeni glasnik RS" br. 89/2011 i 44/2012) Odbor direktora društva "M&V Investments" a.d. Beograd (dalje u tekstu: Društvo) dana **21.05.2014.** godine donosi

POLITIKU IZVRŠENJA NALOGA

I. UVODNE ODREDBE

Član 1.

Politika izvršenja naloga (u daljem tekstu: Politika) obuhvata mere i sisteme koji imaju za cilj brzo, efikasno i pošteno izvršenje naloga klijenata u odnosu na naloge ostalih klijenata ili Društva, preduzimanje svih razumnih koraka za postizanja najboljeg mogućeg rezultata prilikom izvršenja naloga klijenata, uzimajući u obzir elemente i kriterijume navedene niže u tekstu, kao i proceduru pridruživanja i razvrstavanja naloga klijenata.

Politika se primenjuje na investicione usluge izvršenja naloga, te prijema i prenosa naloga drugom investicionom društvu na izvršenje, u ime i za račun klijenata prilikom posredovanja Društva u kupovini i prodaji finansijskih instrumenata, a u skladu sa odredbama pozitivnih propisa i internih akata Društva.

Odredbe ove Politike odnose se na male i profesionalne klijente.

Društvo, članovi Uprave, brokери i drugi zaposleni u Društvu će prilikom pružanja investicionih usluga prijema i prenosa naloga, te izvršenja naloga klijenta uvek postupati savesno, s pažnjom dobrog stručnjaka i pridržavati se svih važećih propisa i pravila struke.

Član 2.

Društvo ne garantuje da će u svakoj situaciji biti u mogućnosti da pruži najpovoljnije izvršenje, već da će postupiti u skladu sa odredbama ove Politike, za koju smatra da garantuju najpovoljniji ishod za klijenta u najvećem broju slučajeva.

Član 3.

Cilj ove Politike je da utvrdi:

- kriterijume, postupke i način određivanja relativne važnosti različitih faktora relevantnih za izvršenje naloga;
- elemente i kriterijume za određivanje mesta trgovanja na kojima Društvo izvršava naloge klijenata a koji Društvu omogućuju izbor odgovarajućeg mesta za izvršenje naloga i to za svaku klasu finansijskog instrumenta;
- vrste transakcija i okolnosti u kojima Društvo može odstupati od načina postupanja predviđenog ovom Politikom, kako bi se za klijenta postigao povoljan ishod transakcije;
- mere i postupke u postupanja s nalogom klijenta;
- mere za praćenje efikasnosti procedura za izvršavanje naloga klijenta po najpovoljnijim uslovima za klijenta.

Odredbe ove Politike ne zamjenjuju odredbe Ugovora niti Pravila poslovanja, odredbe drugih internih akata i procedura Društva, kao ni odredbe zakonskih propisa koji regulišu ovu oblast, već ih detaljno opisuju i dopunjuju.

II. FAKTORI RELEVANTNI ZA IZVRŠENJE NALOGA POD NAJPOVOLJNIJIM USLOVIMA

Član 4.

U cilju brzog, poštenog i efikasnog izvršenja naloga klijenata, Društvo će:

- informacije iz naloga koji treba da bude izvršen za račun klijenta odmah i tačno uneti u knjigu naloga,
- odmah izvršavati slične naloge klijenta u skladu sa vremenom kada su nalozi primljeni, osim ukoliko uslovi koji preovlađuju na tržištu ili karakteristike naloga to onemogućavaju ili interesi klijenta nalažu drugačije postupanje,
- odmah i tačno razvrstavati naloge izvršene za račun klijenta,
- preduzeti sve neophodne aktivnosti potrebne radi obezbeđenja da svi finansijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta primljena prilikom saldiranja obaveza po osnovu izvršenog naloga, budu blagovremeno i uredno prebačeni na račun odgovarajućeg klijenta,
- obavestiti klijenta o svim značajnim poteškoćama u vezi sa izvršenjem naloga, odmah po saznanju istih.

Član 5.

Društvo će pri izvršenju naloga preduzeti sve razumne korake potrebne za postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta, a uzimajući u obzir:

- cenu finansijskog instrumenta,
- troškove, brzinu i mogućnosti izvršenja,
- troškove, brzinu i verovatnoću saldiranja,
- veličinu, vrstu i prirodu naloga,
- ostale okolnosti koje mogu da utiču na izvršenje naloga.

Kada Društvo primi nalog klijenta sa posebnim uputstvima za izvršenje, Društvo će stav 1 ovog člana poštovati u meri u kojoj će u potpunosti biti ispoštovana uputstva klijenta. U tom slučaju nalog neće biti izvršen u skladu sa Politikama već saglasno uputstvima klijenta, i smatraće se da je Društvo izvršilo svoju obavezu izvršenja naloga pod najpovoljnijim uslovima.

Društvo određuje relativnu važnost faktora navedenih u stavu 1. ovog člana, uzimajući u obzir sledeće kriterijume:

- karakteristike klijenta, uključujući i njegovu kategorizaciju,
- karakteristike naloga klijenta,
- karakteristike finansijskog instrumenta na koji se nalog odnosi,
- i karakteristike mesta trgovanja na kojima se nalog može izvršiti.

Kada Društvo izvršava nalog malog klijenta, postizanje najpovoljnijeg ishoda utvrđuje se primarno u odnosu na ukupne troškove transakcije a potom u odnosu na brzinu i verovatnoću izvršenja transakcije.

Ukupni troškovi transakcije obuhvataju cenu finansijskog instrumenta i sve troškove direktno povezane s izvršenjem naloga koje snosi klijent, što uključuje naknadu Društva, naknadu mesta trgovanja, naknadu kliringa i saldiranja i sve ostale naknade koje se plaćaju trećim licima koja su uključena u izvršenje naloga.

Kada izvršava nalog profesionalnog klijenta Društvo može dodatno uzeti u obzir veličinu i vrstu naloga, brzinu i verovatnoću izvršenja transakcije, kao i sve druge okolnosti koje Društvo smatra da predstavljaju najpovoljnije izvršenje.

III. MESTO IZVRŠENJA NALOGA

Član 6.

Mesto izvršenja naloga za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata može biti:

- regulisano tržište,
- multilateralna trgovačka platforma (MTP),
- van regulisanog tržišta (OTC),
- drugi subjekt u inostranstvu koji obavlja funkciju sličnu gore navedenim.

Dole definisane politike izbora odgovarajućeg mesta za izvršenje naloga se odnose na sve klase finansijskih instrumenata.

U određenim situacijama Društvo može tražiti od klijenta da sâm odredi mesto izvršenja Naloga. Određivanje mesta izvršenja smatraće se posebnim uputstvom te Društvo smatra da je izvršenjem takvog naloga prema posebnom uputstvu klijenta ispunilo svoju obavezu postizanja najpovoljnijeg ishoda u smislu mesta izvršenja naloga.

Član 7.

Društvo će, u skladu sa ovom Politkom, naloge klijenata izvršavati isključivo na uređenim tržištima, odnosno multilateralnim trgovačkim platformama. Izuzetno, na zahtev, odnosno uz saglasnost klijenta, Društvo može izvršiti nalog i van uređenog tržišta ili multilateralne trgovačke platforme, u skladu sa relevantnim propisima.

Informacija o tržištima na kojima Društvo pruža investicione usluge, kao i o inostranim investicionim društvima/brokerskim kućama preko kojih Društvo izvršava naloge klijenata u inostranstvu, su date u okviru Informacija koje se daju klijentima na web strani Društva ili u prostorijama Društva. Izmene u popisu inostranih tržišta, investicionih društava/brokerskih kuća, Društvo može sprovesti bez prethodnog obaveštavanja klijenata.

Član 8.

Kada Društvo primi od klijenta nalog za kupovinu/prodaju finansijskog instrumenta koji se kotira na dva ili više mesta izvršenja, Društvo će uvek, ukoliko ne primi drugačije izričito uputstvo klijenta, izvršiti nalog na uređenom tržištu ili MTP-u za koje Društvo smatra, nakon što je uzelo u obzir i procenilo sve relevantne okolnosti, da na taj način postupa u cilju izvršenja naloga pod najpovoljnijim uslovima, a zbog sledećih parametara:

- najpovoljniji ukupni troškovi transakcije,
- direktan nadzor nad brzinom ispostavljanja naloga i verovatnoću izvršenja naloga,
- direktan uvid u brzinu i verovatnoću saldiranja,
- druge okolnosti vezane za izvršenje naloga.

Ukoliko Društvo primi nalog za kupovinu/prodaju finansijskog instrumenta kojim se trguje na dva ili više uređenih tržišta ili MTP-a, Društvo će izvršiti nalog na onom tržištu na kojem je za klijenta najpovoljniji ukupan trošak transakcije, uzimajući pritom u obzir relevantne okolnosti u pogledu vrste i veličine predmetnog naloga, kao i likvidnost na datim tržištima.

Član 9.

Društvo ne garantuje da će svaki klijentov nalog biti izvršen po najboljoj mogućoj ceni, između ostalog, i jer nalozi ostalih učesnika na tržištu mogu biti izvršeni pre klijentovog i prouzrokovati nestanak ponude ili tražnje finansijskih instrumenata po ceni navedenoj u nalogu.

Član 10.

Ukoliko klijent da nalog Društvu za kupovinu/prodaju finansijskog instrumenta kojim se trguje samo na jednom mestu izvršenja, Društvo će taj nalog izvršiti, odnosno proslediti (direktno ili indirektno) na to mesto izvršenja i to će se smatrati izvršenjem naloga pod najpovoljnijim uslovima.

Član 11.

Društvo svoje naknade neće zaračunavati na način kojim bi neopravdano bilo diskriminisano jedno ili više mogućih mesta izvršenja. Društvo neće davati prednost mestu izvršenja na kome bi izvršenje transakcije dodatno finansijski teretilo klijenta.

Pri izboru partnerskih investicionih društava/brokerskih kuća Društvo neće davati prednost onim subjektima putem kojih bi izvršenje transakcije neopravdano dodatno finansijski teretilo klijenta.

PRENOS NALOGA NA IZVRŠENJE DRUGOM INVESTICIONOM DRUŠTVU

Član 12.

Naloge za kupovinu i/ili prodaju finansijskog instrumenta koji je predmet trgovanja na tržištu na kojem Društvo nije direktan član, Društvo će primiti i prenositi trećim subjektima (ovlašćena investiciona društva – partneri) koji imaju direktan ili indirektno pristup tom tržištu, postupajući u najboljem interesu klijenta i u skladu sa pravilima struke.

Društvo postupa u najboljem interesu klijenata i kada naloge daje na izvršenje drugom investicionom društvu, izvršenje naloga će u tom slučaju biti sprovedeno u skladu sa Politikom izvršenja naloga tog trećeg subjekta, što znači da se nalog klijenta može izvršiti i na drugim mestima izvršenja, odnosno van uređenog tržišta ili MTP.

Ukoliko je za izvršenje naloga potrebno angažovati drugo investiciono društvo koje nije obvezno da usvoji Politiku izvršenja naloga, odnosno primenjivati načelo izvršenja naloga klijenta pod najpovoljnijim uslovima, Društvo ne može garantovati klijentu da će osigurati najpovoljnije izvršenje naloga.

Društvo i u datom slučaju preduzima mere u cilju postizanja najboljeg mogućeg efekta za klijenta vodeći računa o faktorima relevantnim za izvršenje naloga i kriterijumima na osnovu kojih se određuje značaj tih faktora, te poštuje prioritet uputstava klijenta u odnosu na politiku Društva u vezi sa izvršenjem naloga pod najpovoljnijim uslovima.

Član 13.

Pri izboru partnerskih investicionih društava / brokerskih kuća Društvo vodi računa o ugledu i statusu istih na domicilnom tržištu, pri čemu posebnu pažnju posvećuje zahtevu da predmetno investiciono društvo/ brokerska kuća pruža svoje usluge, poštujući pozitivne propise države u kojoj pruža investicione usluge.

Prilikom izbora partnerskih investicionih društava, Društvo će slediti primarno ove kriterijume:

- uslovi saradnje (uključujući troškove i tehničku povezanost);
- usklađenost poslovanja sa Politikom Društva;
- broj tržišta na koja to investiciono društvo ima pristup (direktno i/ili indirektno) i obim trgovanja na tim tržištima;
- ukupne troškove transakcije, verovatnoću izvršenja naloga, brzinu izvršenja naloga;
- finansijsku snagu, ugled, preporuke i stabilnost poslovanja.

Društvo će, takođe, pri izboru partnerskih investicionih društava / brokerskih kuća posebno

uzimati u obzir to da svoje usluge pružaju na efikasan, brz, jednostavan i cenovno povoljan način, da je Društvu i njegovim klijentima osigurana kvalitetna i kontinuirana podrška na datom inostranom tržištu, i pratiće kvalitet izvršenja koji isti pruža.

IV. POSTUPANJE S NALOGOM KLIJENTA

Član 14.

Društvo osigurava brzo, pošteno i efikasno izvršenje naloga klijenata u odnosu na naloge ostalih klijenata i Društva.

U svrhu ažurnog i korektnog izvršenja naloga klijenata Društvo preduzima sledeće mere i postupke:

- uredno i bez odlaganja informacije iz naloga unosi u knjigu naloga;
- prihvata naloge klijenta u skladu sa ugovorom, osim ukoliko ne oceni da postoje okolnosti koje nalog čine neprihvatljivim;
- klijentu dostavlja obaveštenje o vremenu, mestu, prihvatanju ili odbijanju naloga, izmene ili opoziva naloga najkasnije narednog radnog dana od dana prijema naloga,
- izvršava naloge klijenata prema vremenu prijema naloga od strane Društva i bez neopravdanog odlaganja, osim ako prevladavajući uslovi na tržištu to onemogućuju ili drugačije postupanje nalaže posebno uputstvo klijenta;
- prenosi naloge klijenta drugim investicionim društvima na izvršenje prema vremenu prijema naloga od strane Društva i bez neopravdanog odlaganja, u skladu sa mogućnostima koje dopuštaju tehničko-operativne infrastrukture koje se koriste;
- podatke o izvršenju naloga ili prenosu naloga na izvršenje uredno i bez odlaganja evidentira u knjizi naloga;
- ispravno i bez neopravdanog odlaganja razvrstava naloge izvršene za račun klijenta ;
- preduzima neophodne aktivnosti kako bi obezbedilo da svi finansijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta koja su primljena prilikom saldiranja realizovanog naloga budu pravovremeno prebačeni na odgovarajući račun klijenta;
- bez odlaganja obaveštava klijenta o potencijalnim značajnim poteškoćama u vezi s urednim izvršavanjem naloga;
- obaveštava klijenta o izvršenoj transakciji.

Društvo je dužno da odbije izvršenje naloga za kupovinu/prodaju ukoliko ima razloga za sumnju da bi izvršenjem takvog naloga bile prekršene odredbe Zakona ili zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i/ili bilo učinjeno delo kažnjivo po zakonu kao krivično delo, privredni prestup ili prekršaj.

Društvo može odbiti izvršenje naloga za kupovinu ukoliko utvrdi da na novčanom računu klijenta nema dovoljno sredstava potrebnih za izmirenje obaveza nastalih po osnovu izvršenja tih naloga, odnosno odbiti izvršenje naloga za prodaju ukoliko utvrdi da klijent na računu finansijskih instrumenata nema dovoljno instrumenata potrebnih za izmirenje obaveza nastalih po osnovu izvršenja naloga.

Član 15.

Kada se nalog klijenta sa limitom za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata koji su uključeni u trgovanje na regulisanom tržištu ili MTP ne može odmah izvršiti, imajući u vidu trenutno preovlađujuće uslove na tržištu, Društvo će preduzeti mere za izvršenje naloga u najkraćem roku, tako što će odmah objaviti nalog sa limitom na način koji će ga učiniti lako dostupnim ostalim učesnicima tržišta, osim ukoliko od klijenta nije dobilo drugačija uputstva.

Društvo nema obavezu objavljivanja naloga sa limitom kada nalog prelazi uobičajenu veličinu tržišta utvrđenu pravilima regulisanog tržišta, odnosno MTP.

V. PROCEDURA PRIDRUŽIVANJA I RAZVRSTAVANJA NALOGA

Član 16.

Društvo može prihvaćeni nalog klijenta ili dilerski nalog da izvrši pridruživanjem drugom prihvaćenom nalogu, uz poštovanje sledećih Procedura razvrstavanja naloga:

1. nalozi za kupovinu ili nalozi za prodaju istog finansijskog instrumenta i istog tikera sa posebnim uputstvom za pridruživanje unose se kao jedan nalog u sistem za trgovanje tržišta, a u cilju postizanja najpovoljnijeg izvršenja naloga za klijenta;
2. prilikom delimičnog izvršenja pridruženih naloga, primenjuje se proporcionalni metod u skladu sa količinama iz pridruženih naloga;
3. u slučaju delimičnog izvršenja pridruženog naloga, nalozi klijenata imaju prednost u odnosu na pridružene dilerske naloge Društva;
4. društvo neće ponovo razvrstavati dilereske naloge koji su izvršeni u kombinaciji sa prihvaćenim nalogima klijenta na način koji je štetan za klijenta.

Izuzetno od stava 1 tačka 3. ovog člana, Društvo može proporcionalno razvrstati dilerski nalog, u slučaju da bez kombinacije dilerskog naloga sa prihvaćenim nalogom klijenta ne bi bilo moguće izvršiti prihvaćeni nalog klijenta po tako povoljnim uslovima ili uopšte ne bi bilo moguće izvršiti nalog klijenta.

Prilikom pridruživanja naloga Društvo će nastojati da na najmanju moguću meru svede verovatnoću da pridruživanje naloga šteti interesima bilo kojeg klijenta čiji se nalog pridružuje.

Društvo će upozoriti svakog klijenta čiji se nalozi pridružuju, da bi pridruživanje moglo štetiti interesima klijenta u odnosu na pojedinačni nalog.

VI. UPITI VEZANI ZA IZVRŠENJE NALOGA

Član 17.

Društvo je dužno da na zahtev klijenta predoči podatke iz kojih je vidljivo da je nalog klijenta izvršen u skladu sa Politikom, odnosno u skladu sa posebnim uputstvima klijenta. Klijenti zahtev Društvu upućuju pismeno.

VII. PRUŽANJE PODATAKA O POLITICI IZVRŠENJA NALOGA KLIJENTIMA I SAGLASNOST KLIJENATA

Član 18.

Pre izvršenja naloga novog klijenta, Društvo će ga upoznati sa Politikama izvršenja naloga, a malom klijentu će Politiku učiniti dostupnom na trajnom mediju. Klijent ima pravo da dodatno traži objašnjenja vezana za Politiku.

Klijent se posebno upozorava na mogućnost da se nalozi mogu izvršiti i van regulisanog tržišta odnosno MTP pri čemu klijent može dati saglasnost unapred na sve takve transakcije a može zadržati pravo da saglasnost daje po pojedinačnoj transakciji.

Potpisivanjem ugovora između klijenta i Društva od strane klijenta, smatraće se da je klijent pravovremeno upoznat i saglasan s ovom Politikom, u smislu izvršavanja svih transakcija.

VII. REVIZIJA I AŽURIRANJE POLITIKE

Član 19

Društvo će kontinuirano pratiti efikasnost ove Politike, posebno u odnosu na kvalitet izvršenja naloga te će najmanje jednom godišnje proceniti da li se na mestima izvršenja naloga navedenim u Politikama postižu najbolji mogući efekti za klijente i po potrebi izmeniti ovu Politiku. Svrha revizije i praćenja efikasnosti Politike je utvrđivanje i ispravljanje njenih mogućih nedostataka.

Član 20

O svim materijalnim promenama ove Politike i načinima izvršenja naloga Društvo će obavestiti klijente na način da učini dostupnom zadnju verziju Politike na internet stranici Društva i u prostorijama Društva.

Bilo kakva izmena, dopuna ili dodatak ove Politike primenjivaće se od trenutka stupanja na snagu iste te će Društvo smatrati da su sve izmene, dopune i dodaci prihvaćeni od strane klijenta prvim sledećim davanjem naloga, osim ako klijent ne obavesti Društvo o suprotnom.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21

Ovaj Pravilnik počinje da se primenjuje sa početkom primene Pravila poslovanja Društva.

Predsednik Odbora direktora
Jasmina Bjelić
